

Týždeň od 14. do 20. júna

KRISTOVA CIRKEV A ZÁKON

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ 1Moj 2,16–3,7; 1Moj 6; 1Moj 12; 5Moj 7,6–12; Gal 3,6–16; Zj 12,17; 14,6–12

ZÁKLADNÝ TEXT

V tomto je trpezlivosť svätých, ktorí zachovávajú Božie prikázania a vieru v Ježiša. (Zj 14,12)

V štafetovom behu sú v tíme zvyčajne štyria bežci. Títo bežci mohli súperiť jeden s druhým na iných pretekoch, ale teraz patria do rovnakého tímu a musia sa naučiť premýšľať ako jeden. V samotných pretekoch je dĺžka dráhy rozdelená medzi všetkých účastníkov. V danom momente môže pretekať iba jeden člen tímu, ten, ktorý drží štafetový kolík. Kolík sa pozorne odovzdáva od jedného člena tímu k ďalšiemu, až kým sa preteky neskončia. Dá sa povedať, že štafetový kolík je jediným symbolom spojenia medzi jednotlivými členmi štafety.

Božia cirkev sa podobá štafetovému tímu. Štafetový kolík bol odovzdávaný počas niekoľkých fáz histórie spasenia – začínajúc Adamom a pokračujúc Noachom, Abrahámom, horou Sinaj, ranou cirkvou, reformáciou až k tým, ktorí hlásajú trojanjelské posolstvo.

Symbolom spojenia v Božej cirkvi je Boží zákon, ktorý po páde do hriechu musí byť vždy spojený s Božou zachraňujúcou milosťou. Zákon a milosť sú podstatou evanjelia.

Lekcia na tento týždeň sleduje kontinuitu zákona a milosti v Božej cirkvi počas histórie.

OD ADAMA K NOACHOVI

Had bol najšťivejší zo všetkých poľných zvierat, ktoré vytvoril Hospodin Boh. Povedal žene: Naozaj vám Boh zakázal jesť zo všetkých stromov záhrady? Žena mu odpovedala: Ovocie zo stromov v záhrade jesť smieme, ale o ovocí stromu, ktorý je uprostred záhrady, Boh povedal: Nejedzte z neho, nedotknite sa ho, aby ste nezomreli. No had žene povedal: Nie, určite nezomriete! Boh totiž vie, že v deň, keď budete z neho jesť, otvoria sa vám oči a budete ako Boh, budete poznať dobro i zlo. Žena videla, že by bolo dobre jesť zo stromu, lebo strom je na pohľad lákavý a na získanie múdrosti vábivý. Vzala z jeho ovocia, jedla, potom dala aj svojmu mužovi, ktorý bol s ňou, a jedol aj on. Obom sa otvorili oči a spoznali, že sú nahí. Splietli figové listy a urobili si zástery. (1Moj 3,1–7)

O „Kristovej cirkvi“ by sme mali v pravom zmysle slova hovoriť až od začiatku novozmluvnej éry, keď veriaci prvýkrát začali prinášať svedectvá o Ježišom živote, smrti a vzkriesení. Na „Kristovu cirkev“ sa však môžeme pozeráť aj v širších súvislostiach. Grécky výraz pre slovo „cirkev“ je ekklésia. Toto slovo bolo prevzaté zo sekulárneho výrazu a jeho význam je „tí, čo sú povolani“. Boh „povolal“ ľudí z každej generácie, aby odrážali jeho vôľu vo svojich životoch naplnených vernosťou, dôverou, láskou a poslušnosťou.

V 1Moj 2,16–3,7 čítame o skúške, ktorej boli podrobení Adam s Evou. Aby boli Adam a Eva schopní skutočne milovať, museli byť stvorení ako morálne slobodné bytosti. Láska je láskou len vtedy, keď môže povedať „nie“. Prví ľudia mali schopnosť aj slobodu konať nesprávne, hoci pre to nemali žiadny opodstatnený dôvod. Skúška, ktorá sa týkala jedenia zo zakázaného stromu, bola morálnou skúškou: Ako použijú slobodu, ktorú im Boh dal? Odpoveď poznáme. V centre morálnosti je zákon. Boží zákon nám definuje, čo je dobro a čo zlo (všimni si, že strom sa nazýva „strom poznania dobrého a zlého“). Aký by bol zmysel zákona, ktorý by zakazoval klamstvo, krádež, vraždu, ak by ľudia neboli schopní dopustiť sa žiadneho z týchto skutkov? Takýto zákon by nemal žiadny význam. Vesmír by bol plný naprogramovaných robotov, automatov, schopných robiť iba dobro. Boh nás však takto nestvoril. Stvoril bytosti na svoj obraz, schopné prežívať skutočnú lásku.

Keď po páde Adam a Eva odovzdali „štafetu“ hriechu ďalšej generácii, nastal rýchly morálny úpadok ľudstva. Z prvých dvoch synov, ktorých mali, sa iba Ábel rozhodol byť súčasťou Božej cirkvi. Kaina ovládol duch závidosti, klamstva, vraždy a neúcty voči rodičom. Všetko išlo od zlého k horšiemu. V čase potopy iba Noe a jeho rodina mohli úprimne tvrdiť, že sú členmi Božej cirkvi.

- **Kristus nám prostredníctvom odpustenia a daru Ducha Svätého vracia možnosť prežívať slobodu a robiť slobodné rozhodnutia. Nie je to jednoduchá cesta. Ako si v uplynulých 24 hodinách použil slobodu, ktorú ti Boh dal? Aké rozhodnutia si urobil? Nakoľko boli v súlade s Božím zákonom?**

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

APLIKÁCIA

OD NOACHA K ABRAHÁMOVI

Hospodin videl, že ľudská zloba na zemi je veľká a všetko zmýšľanie ľudského srdca je ustavične naklonené len k zlu. Hospodin oľutoval, že utvoril človeka na zemi a cítil v srdci bolesť. Hospodin povedal: Človeka, ktorého som stvoril, vyhubím z povrchu zeme; počnúc človekom až po dobytok, plazy a nebeské vtáctvo, lebo ľutujem, že som ich utvoril. Ale Noach našiel u Hospodina milosť. Toto je Noachov príbeh: Noach bol spravodlivý a dokonalý muž medzi svojimi vrstovníkmi. Noach chodil s Bohom. (1Moj 6,5–9)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Svet, do ktorého sa narodil Noach, bol horší než akákoľvek iná spoločnosť, ktorá dovtedy existovala. Od pádu do hriechu ubehlo takmer tisíc rokov, preto nie je ťažké predstaviť si, že zlo preniklo spoločnosťou do takej miery, že Boh pristúpil k tvrdému, radikálnemu riešeniu.

Prečítaj si 1. Mojžišovu 6 a odpovedz na nasledujúce otázky:

1. Ako rozumieš tomu, že Bohu bolo „ľúto“, že stvoril ľudí?

Prečo to neznamená, že Boh nevedel o tom, čo sa stane? (Pozri 5Moj 31,15–17.)

2. Ellen G. Whiteová napísala, že výraz „synovia Boží“ a „ľudské dcéry“ označuje verných mužov, ktorí si brali neverné ženy. Čo sa môžeme naučiť z 1Moj 6 o vzťahu medzi cirkvou a svetom?

3. Čo z konania týchto ľudí zarmútilo Boha a ako tieto veci súvisia s Božím zákonom?

4. Pozri sa na opis Noacha v 1. Mojžišovej 6. Čo ti tento text hovorí o tom, aký to bol človek – a najmä v takom zničenom svete? Prečo Noach potreboval „milosť“ pred Hospodinom? Čo ti to hovorí o vzťahu, ktorý už vtedy existoval medzi vierou a Božím zákonom?

APLIKÁCIA

- V ktorých oblastiach na teba najviac pôsobí svojimi negatívnymi vplyvmi spoločnosť, v ktorej žiješ? Ako sa týmto vplyvom môžeš brániť? Čo ti v tom môže najviac pomáhať?

OD ABRAHÁMA PO MOJŽIŠA

Po týchto udalostiach zaznelo Abrámovi vo videní Hospodinovo slovo: **Neboj sa, Abrám, ja som tvoj štít, tvoja hojná odmena. Abrám povedal: Pán, Hospodin, čože, mi dáš?! Ved' odchádzam bezdetný a dedičom môjho domu bude damaský Elíezer. Abrám ešte dodal: Ved' si mi nedal potomka a môj sluha narodený v mojom dome má byť mojím dedičom? Hospodin mu však povedal: On nebude tvojím dedičom. Tvojím dedičom bude ten, čo vyjde z teba. Vyviedol ho von a povedal mu: Len sa pozri na nebo a spočítaj hviezdy, ak ich môžeš spočítať, a dodal: Toľko bude tvojho potomstva. Abrám uveril Hospodinovi a on mu to počítal za spravodlivosť.** (1Moj 15,1–6)

Po potope mal Noach a jeho synovia zodpovednosť predstaviť Božiu vôľu svojim potomkom. Noachova rodina vedela, že celosvetové zničenie sveta potopou prišlo ako dôsledok toho, že ľudia odmietli poslúchať Boží zákon. Noachova rodina zažila Božiu milosť – a tak mohla túto skúsenosť odovzdávať nasledujúcim generáciám. Nanešťastie, onedlho po potope sa obyvatelia zeme znova vzbúrili (1Moj 11,1–9). „Mnohí z nich popierali existenciu Boha a potopu pripisovali pôsobeniu prírodných síl. Iní ešte verili v najvyššiu Bytosť, ktorá mohla zničiť predpotopný svet, ale búrili sa proti nej ako kedysi Kain.“ (PP 119; PP 82)

Akú súvislosť medzi zákonom a milosťou odkrýva text 1Moj 12 a 15,1–6?

Boh povolal Abraháma, potomka Šéma, a uzavrel s ním zmluvu požehnaní (1Moj 12,1–3). Biblia nevysvetľuje, prečo Boh povolal práve Abraháma. Nezdá sa, že by bol rovnako spravodlivý ako Noach. Zanedlho po povolaní sa prejavil ako zbabelec a klamár (1Moj 12,11–13), ako ten, kto porušuje Boží zákon. Abrahám však bol mužom viery. Prostredníctvom Božej milosti mu bola jeho viera pripočítaná ako spravodlivosť. Hoci nebol dokonalý, bol ochotný počúvať Boží hlas – dokonca aj vtedy, keď to znamenalo dôverovať Bohu vo veciach, ktoré sa zdali byť z ľudského hľadiska nemožné.

Abrahám však nebol jediný, kto bol ochotný počúvať Boží hlas a zachovávať jeho prikázania. Faraón, dvaja Abímelechovia a Jozef si boli dobre vedomí toho, že Boh neschvaľoval cudzoložstvo a klamstvo. Druhý Abímelech dokonca napomenul Izáka za to, že Abímelechových ľudí vystavil pukušeniu (1Moj 26,10). Hoci si Boh vybral Abraháma na mimoriadnu úlohu, v mnohých národoch boli ľudia, ktorí sa ho báli. Po tom, ako Abrahám a jeho vojenský spojenci porazili Kedorlaómera a jeho spojencov, kráľ Melchisedech, „kňaz najvyššieho Boha“, požeňal Abraháma (1Moj 14,18). Toto je ďalší dôkaz o tom, že v tom čase existovalo vo svete poznanie Boha, a to aj v dobe pred Mojžišom.

- Ako rozumieš myšlienke, že Abrahámovi sa viera počítala za spravodlivosť? Ako vnímaš svoju vieru vo vzťahu k ospravedlneniu, ktoré od Boha prijímaš?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

APLIKÁCIA

OD MOJŽIŠA K JEŽIŠOVI

Ved'ty si svätý ľud Hospodina, svojho Boha. Hospodin, tvoj Boh, si ťa vyvolil, aby si bol jeho zvláštnym ľudom spomedzi všetkých národov, ktoré sú na povrchu zeme. Hospodin si vás zamiloval a vyvolil nie preto, že by ste boli početnejší než ostatné národy; ved' medzi všetkými národmi vás bolo najmenej. Hospodin vás vyviedol mocnou rukou a vykúpil z domu otroctva, z ruky faraóna, egyptského kráľa, preto, že vás miloval a že zachováva svoju prísahu, ktorou sa zaviazal vašim otcom. Vedz teda, že len Hospodin, tvoj Boh, je Boh, verný Boh, ktorý do tisícého pokolenia zachováva zmluvu a priazeň tým, čo ho milujú a zachovávajú jeho prikázania. Tomu, kto ho nenávidí, sa priamo odpláca, aby ho zničil. Nebude zhovievavý k tomu, kto ho nenávidí, ale hneď sa mu odplatí. Preto zachovávajú prikázania, ustanovenia a právne predpisy, ktoré ti dnes prikazujem zachovávať. Ak budete tieto právne predpisy počúvať, zachovávať a plniť, Hospodin, tvoj Boh, bude zachovávať zmluvu s tebou a preukazovať ti priazeň, ktorú pod prísahou sľúbil tvojim otcom. (5Moj 7,6–12)

OSOBNÉ ŠTUDIUM

Staroveké zákony, ktoré sa našli napríklad v Egypte, priniesli dôkazy o tom, že poznanie princípov a pravidiel, ktoré sa nachádzajú v Božom zákone, bolo vo vtedajšom svete rozšírené. Žiadny zo zákonov však nebol taký komplexný ako Boží zákon. Mnohé z nich zároveň obsahujú pravidlá, ktoré podporujú modloslužbu a iné praktiky, aké Boh neskôr odsúdil. Boh si preto vybral ľud, ktorý mal byť správcom jeho pravého zákona. Vybral si židovský národ, potomkov Abraháma a dedičov jeho zaslúbenia – zaslúbenia, ktorého naplnenie sa uskutočnilo v Ježišovi Kristovi.

Čítaj 5Moj 7,6–12. Ako táto stať zjavuje úzky vzťah medzi zákonom a milosťou? Keď si Boh vyvolil Izrael, aby uchoval jeho zákon, vedel, že ide o nedokonalých ľudí. Napriek tomu im zveril úlohu deliť sa o jeho vôľu s ostatnými nedokonalými ľuďmi. Pomenovanie „kráľovské kňazstvo a svätý národ“ (2Moj 19,6) ukazuje, že Izrael mal byť Božím prostredníkom, Izraelci jeho kňazmi pre celý svet. Izrael bol vybratý, aby priniesol pravdu o Božej vôli zmäteným národom. Napriek chybám, pádom a občasnej rebélii Izraela mal Mesiáš stále prísť práve z tohto národa, žiť uprostred neho, slúžiť, zomrieť a naplniť zaslúbenie, ktoré Abrahám dostal pred mnohými storočiami.

Čítaj Gal 3,6–16. Ktoré z Pavlových myšlienok nám pomôžu ujasniť si pravý význam zaslúbenia obsiahnutého v zmluve s Abrahámom?

Židia vzťahovali zaslúbenie obsiahnuté v Božej zmluve s Abrahámom na Izrael ako na celok. Pavol však hovorí o Ježišovi samotnom ako o pravom a dokonalom naplnení zmluvného zaslúbenia: „Prísľuby boli dané Abrahámovi a jeho potomkovi. Nehovorí: a potomkom, akoby šlo o mnohých, ale o jedného: *a tvojmu potomkovi*, a ním je Kristus.“ (Gal 3,16) Evanjelium s dôrazom na zákon a milosť v plnosti zjavuje Božiu zmluvu s jeho ľudom.

APLIKÁCIA

- Premýšľaj o dlhom období, ktoré ubehlo od prvého zmluvného zaľúbenia, ktoré dostal Abrahám, až po čas, keď Ježiš prišiel na túto zem. Ako je možné trpezlivo očakávať naplnenie zaslúbenia a úplne dôverovať Bohu?

OD JEŽIŠA PO BOŽÍ OSTATOK

Potom som videl iného anjela letieť stredom neba: Mal večné evanjelium, aby ho ohlasoval obyvateľom zeme, každému národu, kmeňu, jazyku a ľudu. Volal mohutným hlasom: Bojte sa Boha a vzdajte mu slávu, lebo prišla hodina jeho súdu. Kľaňte sa tomu, ktorý stvoril nebo i zem, more i pramene vôd. Za ním nasledoval iný, druhý anjel, ktorý volal: Padol, padol ten veľký Babylon, ktorý opájal všetky národy vínom vášne svojho smilstva. Po ních nasledoval iný, tretí anjel, ktorý mohutným hlasom volal: Ak sa niekto bude klaňať šelme a jej obrazu a prijme znak na svoje čelo alebo na ruku, aj ten bude piť z vína Božieho hnevu, nezriedeného, naliateho do kalicha jeho hnevu, a bude mučený ohňom a sírou pred svätými anjelmi a pred Baránkom. Dym ich múk vystupuje na veky vekov a nemajú odpočinku vo dne ani v noci tí, ktorí sa klaňajú šelme a jej obrazu, ani ten, kto prijme znak jej mena. V tomto je trpezlivosť svätých, ktorí zachovávajú Božie prikázania a vieru v Ježiša. (Zj 14,6–12)

Od čias pádu v záhrade Eden tvorili Božiu cirkev hriešni a nespoľahliví ľudia. Spoločenstvo ľudí, ktoré malo svedčiť o Božej spravodlivosti, samo potrebovalo Božiu spravodlivosť. Štafeta sa odovzdávala z generácie na generáciu, ale žiadny bežec nebol hodný toho, aby prekročil cieľovú čiaru. Nikto nemohol dosiahnuť požadovaný stupeň spravodlivosti, aký vyžadoval zákon. Zdalo sa, že ľudstvo je chytené v pasci zbytočnej snahy zapáčiť sa Bohu. Keď sa už zdalo, že všetka nádej zmizla, Boh poslal svojho Syna, aby „prevzal štafetu“. Ježiš, druhý Adam, prišiel na túto zem bez hriechu a prostredníctvom neustáleho odovzdávania sa Otcovi bol poslušný až po kríž. Vzkriesením Ježiš prekročil cieľovú čiaru, pretože zlomil putá smrti. Teraz prostredníctvom moci Ducha sa vzkriesený Kristus delí o svoju spravodlivosť s každým veriacim. Toto posolstvo, ktoré je centrom zmlúv medzi Bohom a ľuďmi, bolo najjasnejšie viditeľné po tom, ako Ježiš ukončil svoju pozemskú službu a vznikla novozmluvná cirkev.

Nanešťastie, kresťanská cirkev sa aj napriek všetkému tomuto svetlu ukázala ako ešte nevernejšia vo vzťahu k zmluve než staroveký Izrael. Hlboké odpadnutie veľmi rýchlo preniklo takmer do všetkých oblastí. Reformácia, ktorá sa začala v šestnástom storočí, začala meniť tento trend, ale aj ona upadla a v kresťanskom svete zostalo mnoho falošných učení a doktrín – vrátane nesprávneho pohľadu na úlohu a cieľ zákona v živote novozmluvných veriacich. Boh si preto povolal ostatok, aby obnovil mnoho stratených práv.

Prečítaj si Zj 12,17 a 14,6–12. Ako tieto verše zjavujú zákon a milosť v Božom poslednom varovnom posolstve pre tento svet?

- Ako sme videli, zachovávanie *Božích prikázaní* je správny spôsob preukazovania pravej lásky. Akými spôsobmi môžeme navonok zachovávať prikázania, ale nezjavovať lásku tak, ako by sme mali? Prečo nemôžeme zachovávať prikázania, ak neprejavujeme lásku?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

APLIKÁCIA

PODNETY NA ZAMYSLENIE

„Traja anjeli zo Zjavenia 14 predstavujú ľudí, ktorí prijali svetlo Božieho posolstva a idú vpred ako jeho poslovia, ktorí hlásajú varovanie po celej dĺžke a šírke zeme. Kristus svojim nasledovníkom hovorí: *Vy ste svetlo sveta*. Mat 5,14. Kristov kríž prehovára ku každému, kto prijme Ježiša: *Chodte do celého sveta a hlásajte evanjelium všetkému stvoreniu*. Mar 16,15. Nič nemá tejto práci prekážať, lebo je to tá najdôležitejšia práca tejto doby a jej dôsledky siahajú do večnosti. Láska, akú Ježiš preukázal ľuďom prostredníctvom obete, ktorú priniesol pre ich spasenie, bude pre jeho nasledovníkov motiváciou.“ (5T 455, 456)

„Posolstvo tretieho anjela je veľmi dôležité. Zahŕňa v sebe posolstvá prvého a druhého anjela. Všetci majú porozumieť tomu, čo je obsiahnuté v posolstvách troch anjelov. Mali by sa prejavovať v našom každodennom živote, pretože to je základom spasenia. Musíme študovať naliehavo a s modlitbou, aby sme pochopili tieto veľkolepé pravdy. Potrebujeme uplatniť našu schopnosť učiť sa a porozumieť v čo najväčšej možnej miere.“ (Evanjelizácia, str. 196)

MYŠLIENKY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Zjavenie 12,17 opisuje „ostatok“ ako tých, ktorí zachovávajú Božie prikázania a majú svedectvo Ježišovo. Na svete sú aj iné cirkvi, ktoré zachovávajú sobotu. Aký je teda špecifický zmysel cirkvi Adventistov siedmeho dňa? Čo hlásame a učíme odlišné od ostatných cirkví, vrátane tých, ktoré zachovávajú siedmy deň, sobotu?
2. Čítajte Rim 4,3, Gal 3,6 a Jak 2,23 v ich kontexte. Ako nám tieto verše pomáhajú pochopiť spasenie vierou?
3. Všimnite si, že v posolstve prvého anjela, ktoré sa začína „večným evanjeliom“, je tiež vyhlásenie, že „prišla hodina súdu.“ Evanjelium, zákon a súd sa objavujú v trojanjelskom posolstve spolu. Ako chápete úlohu zákona a milosti v kontexte súdu? Ako spolu súvisia zákon a milosť?